

Три «найпростіші
способи» позбутися
пам'яток архітектури

5

Свобода
як протест —
Брати Гадюкіни

10

«Или есть Бог?»
пам'яті Ганни
Яблонської

15

Культура і життя

Випуск 2–4
3 лютого 2011

ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНА ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА Виходить за підтримки Міністерства культури України

**Що спільного
в українського свята Маланки
та менестрель-шоу в Кейптауні?**

4

Професії **сучасності**

На початку 2000-х мало знали, хто такий перформер, куратор, коуч, віджей, блогер і фандрайзер, і навіщо вони потрібні. Ми розпитали сімох представників новітніх для України спеціальностей, що вони думають про свою справу і де б іще хотіли себе спробувати

8–9

Михайло Кулиняк,
міністр культури України

Питання про сенс життя я вважаю найневідкладнішим зі всіх питань.

Альбер Камю

Кожна розумна людина шукає сенс життя. Але жоден із нас – навіть найрозумніший – не знає, коли наше життя скінчиться. Коли і як. Тому питання сенсу життя – це, дійсно, питання, яке ми не можемо відкласти на завтра.

Трагедія, що сталася 24 січня в аеропорту «Домодедово», знову підтвердила цю істину. Вибух однієї миті перервав життя кількох десятків людей, які направлялися у своїх мирних справах. Серед них була дівчина, яка точно знала сенс свого життя, але про яку не знала переважна кількість її співвітчизників. Молода українська письменниця, поетеса, драматург Ганна Яблонська, чий п'єси успішно ставилися за кордоном, стала відома Україні тільки після своєї смерті.

Можна, звісно, втішитися пафосним постулатом «нема пророка у своїй вітчизні». Але має настати час, коли цей постулат потрібно вже розглядати як проблему. Чому багато талановитих українців відбуваються як творчі особистості тільки після того, як перетнуть межі своєї Батьківщини? Ситуація з творчістю Ганни Яблонської вказала на одну з болючих точок нашого культурного простору: на сьогодні в Україні не сформований повноцінний контекст для розвитку сучасної драматургії. Сформуванню його можливо тільки завдяки спільним зусиллям держави та творчої громадськості. Міністерство культури має намір разом із творчими спілками та громадськими організаціями створити умови та дієвий механізм для розвитку сучасної української драматургії. Йдеться про підтримку фестивалів сучасної драматургії та першопрочитань, проведення конкурсів на кращу п'єсу, семінарів та конференцій драматургів у рамках міжнародних і всеукраїнських фестивалів тощо.

Ми вже почали працювати у цьому напрямку. Наприклад, минулого року в рамках міжнародного театрального форуму «Мельпомена Таврії» пройшла конференція на тему «Драматургія як провідний компонент театрального мистецтва», в якій взяли участь відомі митці. Плануємо публікації п'єс сучасних авторів в оновленому журналі «Український театр».

Ми повинні робити все, щоби кожна творча людина могла реалізуватися і бути почутою своїми сучасниками не за межами своєї Батьківщини і не після своєї смерті – а тут і зараз.

Ганні Яблонській – вічна пам'ять.

30 січня в Шоколадному будинку відзначили 255-річчя з дня народження австрійського композитора Вольфганга Амадея Моцарта. На святкуванні письменниця Ірен Роздобудько розповіла цікаві факти про дитинство композитора за своєю книжкою «Життя видатних дітей». Також у рамках зустрічі відбувся вернісаж дитячої творчості на тему «Музика Моцарта», концерт творів композитора у виконанні викладачів та студентів Національної музичної академії України, вікторина про життя та творчість Моцарта. Танцювальні номери доби маестро презентували актори Театру історичного танцю.

31 січня в Національному драматичному театрі ім. Івана Франка відбувся творчий вечір Ліни Костенко з нагоди виходу її нового роману «Записки українського самашедшого».

У галереї «Ботега» відкрилася виставка «Український абстракціонізм. Чорнобілі роботи». В експозиції зібрано твори 10 українських художників, що працюють у стилі «абстракціонізм», серед яких Анатолій Криволап, Тіберій Сільваші, Ігор Янович, Бадрі Губіанурі та інші.

До 3 лютого триває фестиваль документального кіно Face.Doc. Це перший on-line фестиваль у російськомовному сегменті Facebook, ініційований однією з російських газет. До програми ввійшли стрічки, що брали участь у «Артдокфесті» та «Сталкері» наприкінці 2010 року. Початок показів о 14.00.

27 січня виповнилося 120 років із дня народження українського поета Павла Тичини. Верховна Рада України ще на початку року ухвалила постанову про відзначення ювілею Тичини на державному рівні. Так, Нацбанку буде запропоновано виготовити і ввести в обіг ювілейну монету, а «Укрпошти» – *видати серію поштових марок.*

28 січня Міністр культури України Михайло Кулиняк вручив премію в галузі музичного мистецтва «Подія року» та грошову винагороду в розмірі 20 тисяч гривень українському композитору Євгену Станковичу. Грошовий еквівалент премії забезпечив Український центр «Мистецтво» за рахунок меценатських коштів.

До 17 квітня триває прийом заявок на здобуття премії від PinchukArtCentre. Це перша приватна премія в Україні, започаткована для підтримки й розвитку нового покоління українських художників. У 2009 році її першими лауреатами стали Артем Волокітін, Олексій Салманов та Маша Шубіна.

5 лютого в київському Crystal Hall відбудеться виступ Енді Флетчера (Flech), співзасновника й учасника легендарного Deresche Mode. Музикант обіцяє потішити фанів як новими реміксами, так і добре відомими композиціями. Квитки від 290 до 2490 грн.

5 лютого Київ святкуватиме 66-й день народження Боба Марлі. З цієї нагоди на суботу заплановано відразу дві події. У клубі «Ленін» відбудеться вечірка на двох танцполах. У програмі: жива та електронна ямайська музика, афроритми на етнічних барабанах та відеоінсталяція про музиканта.

А в арт-клубі «44» виступатимуть Vibronics & Madu Messenger. Відомий британський гурт відвідає Київ у рамках щорічного реггі-фестивалю на честь дня народження Боба Марлі.

27 січня в галереї «Лавра» відкрилася XI Міжнародна мексиканська бієнале плаката Voces en libertad\Голоси свободи. На виставці представлено роботи 110 авторів із 35 країн світу. 3-поміж них і плакат українського художника-графіка Ольги Селищеві. Не обійшлося й без гучних імен: на бієнале експоновані роботи такого всесвітньо відомого дизайнера, як Rafal Olbinski, що свого часу ілюстрував обкладинки Time, New Yorker, Der Spiegel та The New York Times. Виставка діє до 8 лютого.

6 лютого в галереї «Лавра» відбудеться майстер-клас Віталія Шостя. Зустріч із відомим дизайнером, лауреатом міжнародних конкурсів плаката пройде в рамках XI Міжнародного мексиканського бієнале плаката «Голоси свободи».

Культурно-освітній центр «Майстер-клас» продовжує ретроспективу фільмів Луїса Бонюеля. 8 лютого до вашої уваги «Люзія роз'їжджає у трамваї», 1954 року.

Арт-куратор Олексій Титаренко пророкує закінчення ери чорнобілої естетики та чоловічого шовінізму. Проект «Інь», що відкриється 27 січня в галереї M17, репрезентує твори 26 українських художниць різних вікових категорій, напрямків та жанрів мистецтва. Серед учасниць проекту: Неллі Ісупова, Жанна Кадирова, Марина Скугарева, Леся Хоменко, Ксенія Гнилицька та інші. Виставка триватиме до 22 лютого.

Фестиваль Nouveaux Cinemas запрошує до участі всіх, хто фільмує за допомогою цифрових технологій. На конкурс приймаються роботи хронометражем від 1 до 20 хвилин. Проекти, відібрані професійним журі, покажуть на VII фестивалі Nouveaux Cinemas у Парижі, в червні 2011-го. До 18 лютого потрібно пройти on-line реєстрацію на сайті фестивалю та надіслати DVD-носії з фільмом.

Що спільного мають газета, написаний від руки текст, телевізійний канал, комп'ютер, телефон чи, скажімо, живописне полотно? Культурно-просвітницька організація «Культурний проект» розпочала авторський курс лекцій «Медіа-арт: мистецтво новітніх технологій». Курс складається з 15 лекцій і триватиме з 3 лютого до 2 липня.

У Національній філармонії України очікується цікава й насичена програма.

4 лютого Посольство Литви в Україні представить проект «Абонемент №6 – «Скрипкова музика». Солістка – Даля Кузнецовайте, Литва. У програмі прозвучать твори Д. Шостаковича, М. Равеля, М. Скорика та А. Дворжака.

11 лютого відбудеться гала-концерт шведської музики. Академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України виконуватиме твори Х. Альфвена та Й. Нюстрьома. Диригент Матс Ліл'ефорс та солістка Анна Еклунд Тарантіно зі Швеції.

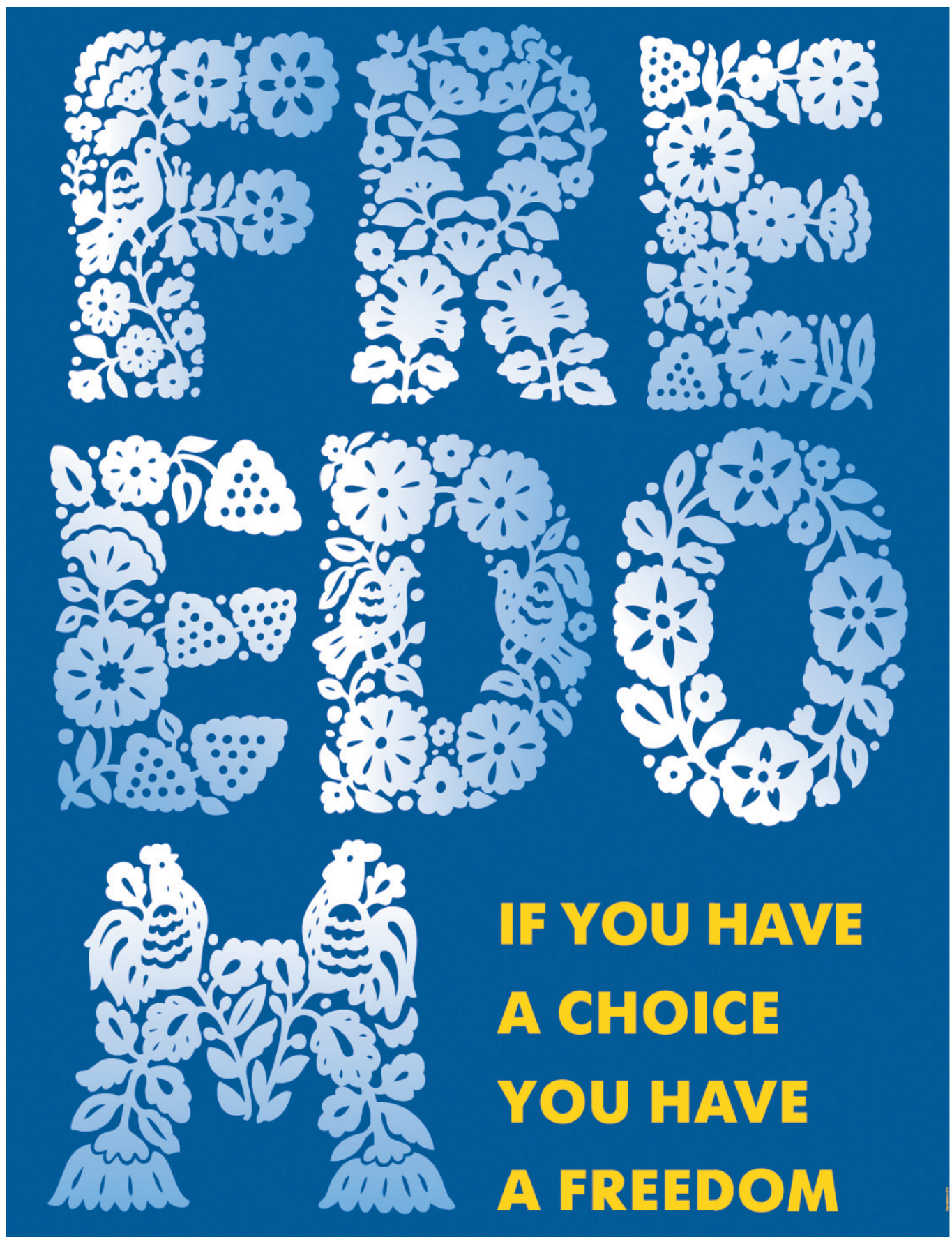
12 лютого слухачів запрошують прослухати «Історію танго» до 90-річчя від дня народження Астора П'яццолли. У програмі задіяні Київський квартет саксофоністів та ансамбль «Clarinetissimo».

17 лютого у Мистецькому арсеналі відкривається V Великий скульптурний салон. Окрасою вернісажу стане зібрання пластики французького імпресіоніста Едгара Дега – 74 експонати, серед яких і «Юна танцівниця». Це найвідоміша скульптура Дега, єдина, яку він експонував за життя.

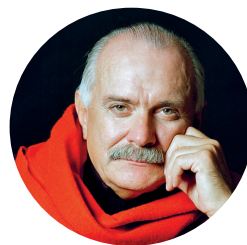

Україна приєдналася до проекту «Via Regia – великий культурний шлях Ради Європи». Via Regia – назва найстарішого

Плакат українки Ольги Селищевої на XI Міжнародній мексиканській бієнале плаката

сухопутного шляху, що сполучає Східну й Західну Європу вже понад 2000 років. Він починається в Іспанії й об'єднує вісім європейських країн. Український відрізок шляху проходить від західного кордону через Львівську, Волинську, Рівненську, Житомирську й Київську області й закінчуватиметься у столиці. Прогнозують, що «Королівський шлях» стане вагомим поштовхом для становлення й розвитку туристичної галузі в Україні.

21 та 22 лютого в Києві чекають на Нікіту Міхалкова. Бенефіс російського режисера, актора та громадського діяча відбудеться в Центрі культури та мистецтва «Жовтневий палац». Вартість квитків від 270 до 2900 грн.

27 лютого в Лос-Анджелесі відбудеться 83-я церемонія вручення премії «Оскар» Американської кіноакадемії, що другий рік поспіль проходить у розширеному форматі. У номінації «Найкращий фільм» замість звичних п'яти претендентів на премію змагатимуться десять. Організатори пояснюють, що цю практику 1930-х років вони повернули для того, щоб «розширити поле змагання й вибір для академіків». На думку кіноекспертів, найбільше «Оскарів» зберуть стрічки «Король говорить» режисера Тома Хупера, «Соціальна мережа» Девіда Фінчера та «Справжня доблесть» братів Коенів.

Маланка vs менестрель-шоу як традиція зустрічати Новий рік

У Південно-Африканській Республіці, так само як і в Україні, Новий рік святкують двічі. Що спільного у Маланки та менестрель-шоу в Кейптауні, та в яких географічних широтах зустрічати 2012-й? Плануймо вже сьогодні

«Великою ватагою ряджені ходять по селу й співають пісню: «Вище, вище танцюй, щоб усі бачили ведмедя, який він і звідки тут узявся. Такий чорний і страшний, оп,оп,оп». Це рядки з пісні, яку виконують на румунській Маланці. Шкода, що я

не знайшов переклад тексту, коли ведмідь схиляє дівчину до стосунків. Ми гуляли десь до другої ночі. Дуже приємно, піднявшись на схил, бачити вогники села, що блимають у далині. Й то тут, то там чути звуки музики та спів».

Це не уривок з класика, а пост у Live Journal нашого сучасника. Йдеться про традиційне святкування Маланки на Буковині, у селищі міського типу Красноільськ.

Маланку або старий Новий рік відзначають 13 січня. За традицією, з настанням сутінок гурти щедрувальників у карнавальних костюмах ходять від хати до хати – «козу водять». Коза, а ще ведмідь, дід, баба, циган, і власне Василь та Маланка – традиційні персонажі новорічного дійства. Маланку зазвичай грає хлопець у латаній спідниці та дір'явій хустці. В нього вибілене крейдою обличчя, підведені сажею очі та брови й мальовані червоним буряком або калиною губи. Кажуть, що Маланка – дівка бувала, цілується з першим-ліпшим, хто під руку потрапить.

Узагалі тема весілля дуже широко звучить в українських новорічних обрядових діях, згадується в фольклорі та повір'ях. А все тому, що Маланка, богиня родючості, та Василь, бог рослинності, зустрічаються лише раз на рік – новорічної ночі. Цієї ночі селяни навіть не сплять на печі, щоб Маланка з чоловіком мали де переночувати. Адже від їхньої зустрічі залежить, наскільки щедрим та урожайним видасться рік.

На іншому кінці земної кулі у січні проходить ще один яскравий карнавал – у спекотному Кейптауні, Південно-Африканська Республіка. На початку року тисячі артистів і музикантів з'їжджаються сюди, аби взяти участь у новорічному параді – менестрель-шоу.

Менестрель-шоу набули популярності ще в 1840-х роках і були традиційною формою народного театру в США. В основі сюжету – сцени з повсякденного життя темношкірих рабів. Театралізовані

дійства супроводжувались музикою й танцями. У XIX столітті актори, певна річ, були білі. Вони мастили собі обличчя сажею й наслідували манери, рухи, мову африканських рабів, аби досягнути максимальної достовірності. Сьогодні в параді беруть участь як білі, так і темношкірі. Він проходить щороку 2 січня. Саме цього дня в XX столітті традиційно відзначали День вільний від рабства.

Наталья ЗУБКО

Новий юзерпик столиці

Чи не кожен третій будинок старого Києва має табличку: «Пам'ятка культури. Охороняється законом». І якщо перше твердження є безумовним, то друге викликає лише іронічну посмішку. Будівель – свідків історії – з кожним роком меншає. За даними Товариства охорони пам'яток, місто вже втратило три об'єкти державного значення і майже півсотні місцевого.

Маєток О. Мурашка,
вул. Мала Житомирська, 14.

вул. Мала Житомирська, 12а

вул. Гоголівська, 8 (вигляд з двору)

«Збережемо рідний Київ!» соціальна реклама на вулицях старого Подолу

Верхній Вал. Одна з найстаріших вулиць Подолу. Комплекс будівель за адресою Верхній Вал, 4, 4а, 4б перетворився на офісні центри, споруда за адресою Верхній Вал, 6, кінця XIX століття, все ще чекає на вирок долі. Точніше, не будинок, а напір-руїни, що від нього залишилися. Частину споруди «ампутовано», залишки укріплено та завішено лісами з табличкою «Продається». Археолог Дмитро Чорновіл коментує: «Якщо в історичній частині міста планується знесення старої будівлі та зведення на цьому місці нової, обов'язковим є проведення археологічних робіт. Частину будівлі знесли ще в 2007 році, ми проводили дослідження. Потім кошти скінчилися, процес призупинився. Було укріплено все, що не встигли знести, і відтоді об'єкт чекає на вирішення своєї долі».

Цьому подільському «старожилу» не пощастило. У ніч з 29 на 30 грудня 2010 року садибу київського зодчого Миколи Казанського на Сагайдачного, 1 узагалі знесли. З цього будинку у стилі київського модерну починався Поділ. Тепер на його місці постане черговий бізнес-центр. Згідно з документами, знесення відбулося абсолютно законно, адже з 2009-го споруда втратила статус «Пам'ятки архітектури». Компанія-забудовник «Сітко-Поділ Київ» формально не порушила жодних норм.

На черзі переполошилися кияни, легендарний Замок Барона на Ярославів Вал, 1 (на якому вже давно майорить розтяжка «Продається»), побудований в 1901 році за проектом інженера Вишневецького. У мерії, щоправда, переконують: майбутні власники мають право лише реставрувати маєток, але не перебудувати чи зносити.

Нищити архітектурні пам'ятки Києва під час новорічно-різдвяних свят уже стало «доброю» традицією. Адже саме в ці дні більшість городян їде зі столиці. Лякає те, що жодну споруду закон не захищає від свавілля. За словами першого заступника голови Українського товариства охорони пам'яток історії та культури Миколи Пархоменка, будь-який будинок можна знести, щоб на його місці збудувати ще один офісний центр, торговельно-розважальний комплекс чи ресторан.

Хто на черзі?

Серед київських будівель у «зоні посиленого ризику» – ті, що мають статус пам'яток архітектури державного значення, проте перейшли з комунальної у приватну власність:

Садиба засновника Української академії образотворчого мистецтва Олександра Мурашка. Будинок по вул. Мала Житомирська, 14, зараз стоїть порожнім.

Вул. Мала Житомирська, 12. П'ятиповерховий житловий будинок, побудований 1909 р., впритул примикає до № 14. Вважається характерною спорудою періоду київського модерну. На рівні другого поверху є скульптурні зображення орлів, на фризі та центральному аттику – барельєфні композиції. На сьогодні зруйновані елементи центрального балкона, фасад у тріщинах.

Садиба Меленського (вул. Хорива, 13/11). Будинок початку XIX століття в стилі неокласицизму, за даними ЗМІ, хочуть вивести зі списку пам'яток архітектури. Зараз будівля щільно прихована від очей перехожих: зелений «будівельний» паркан, сітчаста тканина. Проте очевидно, що знаходиться у досить хорошому стані, у деяких вікнах навіть горить світло.

Будь-який будинок можна знести, щоб на його місці збудувати ще один офісний центр, торговельно-розважальний комплекс чи ресторан

Невідомою залишається і подальша доля п'ятиповерхового будинку за адресою вул. Алли Тарасової, 4, що розташований навпроти бічної стіни готелю «Хайят» (Софійська площа). У збірці пам'яток історії та культури України споруда 1909 року характеризується як яскравий приклад стилю модерн у Києві, що має значну історичну, архітектурну та художню цінність. На початку XX століття тут були центральне опалення, каналізація та ліфти! Зараз дивитися на споруду без жалю неможливо: тріщини, вибиті вікна, зсуви стін, понівечене архітектурне оздоблення.

Київ без Подолу

«Замість пам'ятника Григорію Сковороді на Конtrakтовій площі з'явиться Козацький магістрат, збільшаться торгові площі Гостиного двору», – нещодавно повідомив телеканал «СІТІ». Про що йшлося?

Ще при будівництві Конtrakтового будинку на початку XIX століття його автор, шотландський архітектор Вільям Гесте, запланував цілий комплекс громадських будівель – пошту, магістрат та Конtrakтовий будинок. Тільки останній перетворився з креслень на реальну будівлю. Нереалізовані двісті років тому проекти Гесте і хочуть втілити при реконструкції Конtrakтової площі. Окрім того, є плани відновити і Старий Магістрат, заміну якого, власне, і проектував Гесте. Він може бути розташований у невеличкому сквері, між фонтаном Самсона та

Три «найпростіші способи» як позбутися пам'яток архітектури.

- I. Довести будинок до повної розрухи. Якщо будівля не підлягає відновленню, вона підлягає знесенню. Абсолютно законно.
- II. Домовитися з чиновниками й тихцем позбавити будівлю статусу пам'ятки архітектури. Після чого без проблем отримати дозвіл на знесення.
- III. Згідно з законом, будинок виключають зі списку приватизації, якщо він зазнав руйнування внаслідок стихійного лиха, пожежі чи бомбардування. Очевидно, що землетрус «замовити» не вийде, чого не скажеш про пожежу. Саме в такий спосіб у травні 2008-го розправилися з будинком архітектора Федора Олтаржевського (Лютеранська, 32). Ця будівля горіла тричі: у квітні 2006-го, лютому 2007 року, травні 2008-го.

пам'ятником Григорію Сковороді. У цій будівлі, яку чиновники всупереч історикам уже стали називати «Козацьким магістратом», за версією Подільської адміністрації, може бути розташований музей Подолу. За версією Київської міської держадміністрації, там має з'явитися зал прийомів київського мера.

Суперечливі плани викликали занепокоєння у спільноти Києво-Могилянської академії. Доцент кафедри культурології Ольга Брюховецька розповіла нам, що впорядкування площі не викликає жодних заперечень, а от багатомільйонна, як виглядає з проектів, реконструкція породжує багато питань. Перше серед яких – а чи необхідна вона взагалі?

Конtrakтовій не потрібні нові псевдоісторичні будови. Це абсолютно дика річ, яка насправді стосується не тільки смаків, але й економічних інтересів «інвесторів!» Не треба сперечатися на рівні «а де ж взяти гроші?» Маємо запитати, чи варто тут узагалі щось робити, і що саме, вважає науковець. За попереднім проектом, проїжджу частину площі звуть до двох смуг в обох напрямках. Відтворювати ратушу (магістрат) будуть за архівними матеріалами 1810 року, так само як і Конtrakтовий будинок.

Це буде торговий комплекс від 15 до 30 тисяч квадратних метрів, що його ще на початку XIX століття запроєктував архітектор Гесте, – пояснює в.о. начальника ГУ містобудування та архітектури КМДА Сергій Броневицький. Замовником робіт виступила Подільська районна держадміністрація, розробник проектів – «УкрНДІпроектреставрація».

– Звичайно, Конtrakтова площа без торгівлі неможлива, – зазначає киевознавець Владислав Осьмак. – Торговище на цьому місці існувало ще за часів Київської Русі. Але «благоустрій» не повинен руйнувати образ Конtrakтової, яка є дуже цінним комплексом архітектурних пам'яток різних епох, стилів, призначення.

Інтелігенція висловлює занепокоєння

Перелічені факти – лише невелика частина «мартирологу» змін у архітектурному вигляді Києва. Досі залишається «підвішеною у повітрі» й ситуація з Олександрівською (Жовтневою) лікарнею на вул. Басейній, з територією Інституту надтвердих матеріалів на вул. Автозаводській, 2, з будинком на Гоголівській, 8, де жив класик української літератури Борис Грінченко тощо.

21 січня 2011 року Президенту України був переданий відкритий лист, підписаний 146 діячами культури та мистецтва України. (Серед яких – Ліна Костенко, Богдан Бенюк, брати Капранови та багато інших). Інтелігенція закликала накласти мораторій на будівництво у центрі міста та знесення старовинних будівель.

Анн Дюрюфле вперше приїхала в Україну в 1974 році – протягом року викладала французьку в Педагогічному інституті. Згодом час від часу навідувалась сюди і навіть допомогла своєму другові Антону Соломусі (сьогодні він – відомий французько-український художник і фотограф) ще за радянських часів емігрувати у Францію. У 2000-х працювала культурним аташе в Посольстві Франції у Варшаві та Москві. Радник із питань культури і співпраці Посольства Франції в Україні з 2008 року.

Анн Дюрюфле: «Розумію, що я в потрібний час у потрібному місці»

Радник із питань культури та співробітництва Посольства Франції в Україні та Директор Французького інституту розповіла «КіЖ» про те, чому у Києві так активно рекламуються курси французької мови, де відбудеться відкриття «Французької весни» та чи зміниться політика їхнього культурного центру з появою нового директора

– Пані Анн, розкажіть, які французькі події в Україні слід чекати цього року?

– Мені здається, слово «чекати» в даному випадку не слід використовувати. Нам із вами потрібно «співпрацювати», тільки так можуть з'явитись цікаві проекти.

Зрозуміло, що «Французька весна» – таки наша ініціатива, тобто колишнього Французького культурного центру, який, до речі, тепер називатиметься – Французький інститут. У всьому світі наші центри змінюють структуру і, відповідно, назву. «Французька весна» – наш подарунок вашій країні. Цього року вона розпочнеться 1 квітня і це буде фантастичний піротехнічний спектакль, у програмі якого також цирковий спектакль, що включає сучасний танець і не тільки. Тобто, ми покажемо той новий цирк, який відрізняється від класичного.

– Де відбуватиметься відкриття?

– Цього разу ми хочемо зробити відкриття на площі перед пам'ятником Батьківщині-Матері. Але поки все на стадії переговорів із Міністерством культури України і є багато складнощів, пов'язаних із безпекою переходу свята. Із вуличними спектаклями на Софійській площі було набагато

простіше. І якщо відверто, все доводиться робити самотужки, без допомоги українців, на жаль.

Хотілось би, щоб у нас з'явилися українські партнери, люди, котрі б приходили з ідеями, які ми разом могли б втілити. Адже культурне життя в столиці великої держави не таке вже й насичене. Наприклад, зовсім немає сучасного танцю, просто немає його і все. Складається враження, що ніхто ним не цікавиться, та й мало хто знає, що це таке. Хоча мені відомо, що публіка в Києві зріла, цікава до таких речей. Тому давайте разом змінювати цю ситуацію.

– Зате українці люблять кіно і не без Вашої ініціативи активно відвідують вечори французького кінематографа.

– Так, це той напрямок, в якому ми давно працюємо. І тут у нас є активні українські партнери, наприклад «Артхаус Трафік», що справді багато бере на себе в цьому проекті.

– Чи будете ви брати участь в українських проектах?

– Звичайно. Я щойно була в Арсеналі – у них запланована серія проектів, у яких ми мабуть будемо задіяні.

– Тобто, французькі художники та галереї цього року навідуватимуться в Україну?

– Так, вони будуть представлені в «Космічній Одиссеї», а також ще в кількох проектах. Можливо навіть у книжковому ярмарку, який Арсенал планує провести вперше. Впевнена, якщо навіть політика Французького інституту в Україні зміниться, то виключно в напрямку розширення партнерства в усіх культурних напрямках, не тільки в кіно чи візуальному мистецтві.

– Протягом останніх півроку ФКЦ активно рекламував свої події, а також, що особливо несподівано, – курси французької мови. З чим це пов'язано? Франція відкриває двері для молодих українських спеціалістів та студентів? Тобто, з'явилась якась програма зі співпраці України і Франції?

– Здається, наша рекламна кампанія справді працює (сміється). Насправді, ми запрошуємо всіх – і дітей, і молодь, і людей старшого віку – вивчати французьку. І коли ми запитуємо, чому вони до нас приходять, виявляється існує якась особлива любов до Франції, що культивувалась тут здавна. І як я розумію, Франція для українців, та й для росіян урешті – така собі «приваблива ідея». Ви – дуже франкофільська країна, тому мені особливо приємно тут жити. І це допомагає в роботі.

Людей, котрі в нас вивчають мову, – тисячі, і з кожним роком їх більшає. Це говорить також про те, що українці усвідомлюють необхідність знання кількох іноземних, не лише англійської.

– Це зрозуміло. Але нам непросто потрапити у Францію, аби побачити на власні очі цю «привабливу ідею», проте завдяки подорожам іноземна стає ближкішою.

– Так, з одного боку, Україна не є закритою країною, з іншого – непросто з візами, дорогі квитки, тобто не так багато українців можуть дозволити собі мандри Європою. Але вивчення мови це і є початок подорожі, і саме так вона стає реальнішою. Тим паче, подекуди, що не всі французи знають англійську. Можливо, так воно і є, не знаю (посміхається), тому краще знати французьку, якщо хочеш поїхати у Францію.

Ще я нещодавно довідалась, що у школах та університетах годин французької стає все менше. Наприклад, школярів, які вивчають французьку – десь 5,5 відсотка. Це фантастично мало. І ці діти потім прийдуть до нас учити мову. Тобто, ми зараз починаємо боротись за те, аби французька була другою іноземною.

– До речі, а сучасні французи – українофіли?

– Хороше запитання. Вони дуже мало знають про Україну. Але ті, хто тут побував, тим паче пожив, стають українофілами. Це я точно знаю. Вони потім розповідають про те, що люди тут відкриті, щирі та люб'язні.

Коли приїжджаєш до Москви – все навпаки Київ складно порівняти з Москвою, це надзвичайно гарне місто. І ті мої співвітчизники, які їдуть в Україну зі своїми проектами, знають, чому їдуть саме сюди. Ну і такі

як я також працюють над тим, щоб французи цікавилися Україною. А що може привабити в країні? Звісно, культура.

Я разом із Посольством Франції підтримую фестиваль українського кіно в Парижі. Тому що переконана – ми повинні взаємодіяти і співпрацювати. Саме тому в мене багато запитань до Міністерства закордонних справ і не тільки. Україну потрібно

«Я нікого не хочу особливо критикувати – у вас чомусь на критику прийнято ображатись»

показувати. На французьку, наприклад, поки переклали тільки трьох ваших письменників – Андруховича, Дереша і Куркова. А це дуже-дуже мало.

– Цей фестиваль українського кіно, що там показують і який він має резонанс?

– Уперше він пройшов у 2008-му. Ним займається пан Халпахчі.

– Тобто, фестиваль має відношення до «Молодості»?

– Ні, він включає роботи і класиків, і сучасників. Французи люблять кіно і цікавляться маловідомими авторами. Так що резонанс був непоганий.

Дуже добре, що минулого року фільм Сергія Лозниці потрапив до Канн. Серйозна картина. Багатьом вона сподобалась.

– А Вам?

– Зізнаюсь, «Щастя моє» подивилась тільки вчора увечері, в себе вдома. Фільм дуже цікавий, але я думаю, що над сценарієм потрібно було ще попрацювати, є багато незрозумілих моментів. Картина би від цього не постраждала, якби поскорочували всі затягнуті плани. Наприклад, герой возить муку. Куди і навіщо? Хто він такий, урешті-решт? У мене багато запитань до автора, а їх не має бути. Хоча атмосфера в картині хороша.

– Чула, що цього року «Дах» поїде до Франції. Розкажіть куди? І хто ініціатор поїздки?

– Так, театр «Дах» їде у травні на фестиваль у Мец. Це дуже добре і я страшенно радію з цього приводу, що вдалось домовитись із організаторами, муніципалітетом і так далі. Вони будуть мандрувати Францією, багатьма містами.

– Тобто, це Ваша особиста ініціатива?

– Так. Я дуже поважаю і ціную талант «Дахи Брахи» і Влада Троїцького. Мені без них уже навіть важко уявити Київ. Саме вони можуть представляти сучасне українське мистецтво на міжнародному рівні. І хочу зазначити, Влад Троїцький створив просто фантастичний фестиваль Гогольfest. Тому хотілось би, щоб українська влада приєдналась до таких ініціатив.

– А хто ще з наших поїде на фестиваль у Мец? Можливо, треба підключити художників?

– Ми пробуємо, але це складно – тут чомусь робиться все в останній момент. Пропозиції з української сторони є, але врят чи вдасться вирішити організаційні питання.

Та ж історія з «Космічною Одиссеєю» – вже потрібно квитки купувати, а організатори все ще думають, кого саме запросити. В таких умовах необхідно вміти працювати (*посміхається*), розумієте, про що я. Але це цікаво, інакше мене б тут не було.

– До речі, а що цього року з «Франкофонією»?

– Вона буде в березні, все по плану. Відкриття почнеться концертом, про учасників поки не розповідатиму. Також запланована ретроспектива африканського кіно в один із весняних уїк-ендів. І між нами – вам, наприклад, це було б цікаво?

– Цікаво. Я часто з друзями відвідую ваші вечори кіно. Такі події не пропускаються. Так що можу тільки подякувати Вам за кіновечори.

– У мене також є відчуття, що все це ми робимо тому, що є потреба та інтерес з боку українців.

– Якщо відволіктись від роботи, як Вам тут живеться? Наскільки я знаю, Ви мешкали в Києві ще в 1970-х і викладали тут французьку. В 2000-х працювали аташе в Польщі і Москві. І таки повернулись до Києва. Тобто, у Вас давні стосунки з нашою країною. Чи змінилися вони із тих далеких часів?

– Мені тут дуже подобалось і подобається жити. І цей рік буде дуже важливий для мене, тому що Україна святкуватиме 20-річчя своєї Незалежності. Мені до вподоби те, що ви – молода держава з давньою

історією. Тобто, переживаєте часи, коли все змінюється, йде пошук, проростають нові імена в мистецтві, непотрібне відмирає. І розумію, що я в потрібний час у потрібному місці.

Мені здається, саме тому, що ви молода країна, потрібно бути вибагливішими. Проте багато людей, навпаки, сидять і не розуміють, що тепер все в їхніх руках і потрібно діяти. Від кожного із вас конкретно залежить те, якою Україна буде в майбутньому.

– А якої Ви думки про наше візуальне мистецтво? Тут у нас наче все якось швидко пішло. Вас часто можна побачити на вернісажах та й багатьох художників знаєте особисто.

– На відміну від театру, танцю і музики – з візуальним мистецтвом ситуація справді цікавіша. В цій сфері багато подій, ініціатив і вартих осмислення виставок. Я справді стараюсь не пропускати арт-події і знаю особисто багатьох художників, при чому ще з тих часів, коли була тут уперше. Взагалі це нормально, цікавитись культурним життям, і не тільки тому, що твоя робота пов'язана з цією сферою.

– Ваші улюблені українські художники? Або так – чию виставку Ви б показали на батьківщині?

– Я вважаю, одним із найсерйозніших ваших художників міжнародного рівня Олега Тістола. Я також

«Саме тому, що ви молода країна, потрібно бути вибагливішими. А тут багато людей, навпаки, сидять і не розуміють, що тепер все в їхніх руках і потрібно діяти»

ціную творчість таких митців, як Тиберій Сільваші та Петро Лебединець. Простір сучасного мистецтва повинен включати різні явища, абстракцію також. Але це таки більша історія, аніж актуальний процес. Мені також дуже подобається те, що робить Віктор Сидоренко та багато молодих авторів.

– В яких галереях Ви буваєте?

– Відвідую «Я Галерею», навіть їздила на відкриття їхнього філіалу в Дніпропетровську. Також – галерею «Цех» і «Мистецький Арсенал». Буваю в галереї Березницької, або в тій же філармонії. Нещодавно завітала до «М17» – але це інший простір, вони ще себе шукають. Ну і, врешті-решт, кожен робить те, що може, це

теж непросто. В молодій країні дуже швидко йде відбір: з'являються нові люди, кожен шукає своє місце, шлях, хтось зникає і йде далі, а хтось залишається і стає найкращим у своїй справі. Але я нікого не хочу особисто критикувати – у вас чомусь на критику прийнято ображатись (*ввічливо посміхається*).

– Тоді, якщо не переходити на імена, за що б Ви покритикували наші культурно-мистецькі заклади?

– От наприклад, чому ми ходимо на концерти, зокрема класичної музики? Щоб набратись емоцій, енергії. А в Києві іноді виходжу з концертів втомленою, тобто в мене стає менше енергії. Так не можна. Важливий контакт між публікою і людьми на сцені. А якщо контакту немає, значить це робиться без натхнення, без душі. І керівникам культурних закладів потрібно шукати свою аудиторію, докладати зусилля, а не просто проводити концерти і все. Те ж саме відбувається в багатьох театрах, їх просто нецікаво відвідувати. Вони жаліються на недостатнє фінансування з боку держави, але чомусь продовжують працювати.

– Тоді таке запитання – виконавчий директор Французького інституту Франкі Бландо розуміє такі речі? Він розширить українську аудиторію?

– Він молодий, повний енергії, у нього є бажання включитись в укра-

їнський контекст. Безумовно, основоположні речі щодо стратегії, планування ми з ним вирішуватимемо разом. Але оскільки в посольства свій бюджет, в інституті – свій, то якісь рішення він прийматиме сам. Але я дуже хочу, щоб були спільні ініціативи, тоді вони потужніші, цікавіші.

– Тобто, у Вас мінімум формальностей всередині і максимум відкритого обговорення?

– До цього я була аташе у Москві та Варшаві, там усе відбувалось трохи інакше. І коли приїхав Франкі Бландо, пішла вже інша динаміка, і швидше вирішилось із поїздкою «Даху» в Мец, наприклад.

Найкращі у новій справі

На початку 2000-х мало знали, хто такий перформер, куратор, коуч, віджей, блогер і фандрайзер, і навіщо вони потрібні. Ми розпитали сімох представників новітніх для України спеціальностей, що вони думають про свою справу і де б їще хотіли себе спробувати

Ольга КЕБАС, 36 років, *dance-перформер*

«Бути перформером – це внутрішня необхідність самої людини. Це спосіб існування, в якому важливим є бути тут і тепер, в цій реальності, розширювати сприйняття, свідомо реагувати і діяти».

Найголовніше самостійно й свідомо обирати для себе найважливіші практики: імпровізація, композиція, контактна імпровізація, аутентичний рух, фізичний театр, східний театр, медитація, йога, реліз, різноманітні техніки руху.

Перформанс – це дія, акція, яка прагне свободи від традиційного, понятійного оцінювання, від зашореності масовою культурою; прагне нового усвідомлення мистецтва як сфери мислення.

Для того, щоб перформанс відбувся, необхідні чотири складові: час, місце, тіло художника й ставлення художника до глядача. Перформанси є в таких видах мистецтва, як театр, танець, музика, цирк, візуальне мистецтво.

Працю перформера можна назвати професією, якщо під словом «професія» розуміти діяльність людини, що потребує спеціальних знань, навичок та досвіду. Але розглядати її як спосіб матеріального збагачення сьогодні в Україні неможливо.

Ілько ГЛАДШТЕЙН, 26 років, координатор «Білоруської весни», потенційний фандрайзер

Найголовніше – вміти переконувати.

Я займаюся не фандрайзингом, а швидше продюсуванням культурних проектів.

Я не здобував спеціальної освіти. Спеціалізовано цьому можна навчитись, відвідаючи тренінги та майстер-класи людей, які мають досвід фандрайзингу в Україні або в сусідніх країнах. За кордоном можна системніше дізнатись про теорію фандрайзингу, але знову-ж таки потрібно розуміти специфіку ситуації в Європі та Україні. Наразі проходжу дворічний курс культурного менеджменту, організований Європейською культурною фундацією.

Коли розмова ведеться про фандрайзинг з людиною з Європи, то у неї в голові виникає асоціація «робота з фондами та грантами». В Україні в секторі реально діючих організацій насамперед виникає синонім «пошук спонсорів». Насправді оптимальним варіантом для будь-якого фандрайзера є комплексне поєднання цих двох понять, і лише тоді відбувається ефективна робота громадських організацій.

В Україні немає закону про меценатство, до соціальної відповідальності наших бізнесменів нічого не мотивує. В Європі та Штатах меценати мають можливість частину своїх податків спрямовувати безпосередньо на культурні та соціальні проекти.

З найбільш наближених освітніх дисциплін для розуміння фандрайзингу оптимальними будуть спеціальності «економіка підприємства», «менеджмент організацій» та «маркетинг». Найголовніша проблема, з якою стикаються фандрайзери в нашій країні полягає у тому, що фонди охоче фінансують громадянські та соціальні напрямки, натомість не готові фінансувати культурні проекти в чистому вигляді, часто доводиться «притягати за вуха» концепцію проекту до заявлених напрямків діяльності фонду.

Фото з приватного архіву

Ольга ЦИГАНКОВА, 28 років, *Коуч*

Існує помилкове уявлення про коуча як про психотерапевта, який допомагає людині розібратися з внутрішніми проблемами. Коуч – це людина, яка допомагає клієнтові досягти поставлених цілей та реалізувати свої проекти».

Найголовніше – прослухати короткий теоретичний курс і відразу почати практику. А згодом підвищувати свою освіту. Це дієвіше, ніж роками вчитися, не маючи жодного клієнта.

Українські коучі переконані, що найкраще здобувати освіту за кордоном, бо сьогодні в Україні дуже мало професійних курсів підготовки, а ті, які є, коштують космічних грошей.

Звісно, коучинг в Україні лише зароджується як професія, але багато людей вже позиціонують себе коучами, не маючи уявлення про цю діяльність.

Тобто, коли певна професія раптом стає популярною – пропозиція цих спеціалістів значно перевищує попит на послуги. По-перше, це думка, це зовсім не психотерапевт. По-друге, це думка, що коучинг – це для лінивих, які самі не можуть себе реалізувати. Це помилка – на даний час 90 відсотків успішних людей мають власного коуча, який допоміг їм реалізуватися. Для інших 10 відсотків фактично коуча замінює хтось із близьких, але я б не радила йти цим шляхом.

Ольга, *копірайтер*

Копірайтер – це людина, що пише тексти з певною «прихованою» метою: реклама, PR, публіситі тощо. Тому, крім умінь грамотного писати у різних стилях, чітко висловлювати свої думки, копірайтеру знадобиться як слід розібратися у тій сфері, з якою його робота буде пов'язана безпосередньо – чи це побутова хімія, шоу-бізнес, чи політика.

Найголовніше досконало оволодіти своєю мовою, а цього неможливо навчитись за кордоном.

Український копірайтер відрізняється від іншого лише тим, що

знає як краще писати тексти саме в українському контексті. Адже копірайтинг означає «написання текстів на замовлення клієнта» й, відповідно, охоплює величезний спектр сфер діяльності. В кожній з цих сфер функції копірайтера можуть змінюватись від складання рекламних віршів до написання літературного твору від імені відомої «селебриті». Від особливостей цих сфер діяльності й залежать особливості роботи копірайтера у кожному конкретному випадку.

Цілком достатньо базової гуманітарної освіти, що, зокрема, передбачає вміння професійно працювати з текстами – тому, мабуть, це найкращий вибір для тих, хто хотів би займатися копірайтингом. Я маю гуманітарну освіту та досвід роботи журналіста, що став у пригоді. Адже, фінальна місія копірайтера – щоб його текст потрапив до ЗМІ, тому дуже допомагає знання того, як влаштовані локальні ЗМІ, за якими законами відбувається обіг інформації та як розподілені в інформаційному просторі потрібні копірайтеру референтні групи.

Є дві найголовніші проблеми для копірайтингу в Україні. «Внутрішня» – не кожен копірайтер здатен писати насправді цікаві тексти, які бодай когось закортить прочитати – адже, доводиться писати «про що треба», а не про що подобається. «Зовнішня» проблема – мало хто здатен належно оцінити важливість роботи професійного копірайтера, вважаючи що з текстами здатен упоратись будь-хто писемний. На жаль, за винятком, хіба що рекламної сфери, мало хто усвідомлює, наскільки важливо надати досконалої форми тій інформації, яку необхідно поширити.

**Максим ПОБЕРЕЖСЬКИЙ
та Олексій ТИЩЕНКО.**
Однолітки, 32 роки,
група Tenpoint. Професія vj.

«Насправді VJ – це медіахудожник. В Україні навчитись віджеїнгу можна тільки самотужки. Головне – мати смак і бути технічно підготовленим».

Tenpoint переконані, що актуальність їхньої професії насамперед пов'язана з тим, що кіно та телебачення привчили людей до шоу, симбіозу звука й зображення. Ще сім років тому відео на вечірках та концертах зводилось до міксування завчасно підготовлених відеофрагментів, що було схоже на відеомонтаж наживо. Сьогодні за допомогою програмних елементів можна генерувати відеоряд у реальному часі, аналізуючи музику або будь-які інші дані (наприклад, просторове положення музиканта або рухи глядачів). Це робить кожен виступ унікальним.

Єдина складність, пов'язана з професією, – неймовірно швидкий розвиток технологій. Можливості постійно зростають, як платня за це – необхідність постійного оновлення програмного та апаратного забезпечення та пильного слідування за тим, що відбувається у світі.

Назва «віджей» вперше прозвучала на MTV в 1980 році. По суті, це був той самий радіо-діджей, але він працював на телеканалі, займався візуальним рядом і робив свою роботу не в прямому ефірі. Згодом з'явилися так звані «клубні віджей», які під музику, в реальному часі, змішують відеоряд. Віджейів, які створюють повноцінні художні твори, називають відеохудожниками. Один із найскравіших представників – Пітер Гріневей.

Костянтин ДОРОШЕНКО,
38 років, куратор, співзасновник
ГО «Клініка Дорошенка Грищенко»

Найголовніше розуміти, яку проблему ти хочеш розгорнути перед суспільством, які образи хочеш запропонувати і на що саме суспільство може відреагувати тут і зараз.

Куратор – це не просто менеджер проекту. Це людина, яка насправді і створює сучасне мистецтво. Тому що контемпорарі арт – це не витвір митця, це певний меседж. Його можна сформулювати, насамперед, експозицією.

Куратор створює образ певної проблеми чи питання, який він розкриває за допомогою різних арт-об'єктів. Колись Валерія Вірська-Котляр,

розповідаючи мені про свого чоловіка Павла Вірського, сформулювала прекрасну метафору: для хореографа танцівник – це фарба, якою він малює полотно. Так само для куратора арт-вистави – фарби, котрими він створює загальну картину.

Зрозуміло, що куратор мусить бути і менеджером, і вміти пояснити кому завгодно, що саме він має на увазі. Після того, як сформульовано ідею проекту, йде вибір локації, часу експонування та багато інших координаційних питань, які насправді потребують творчого підходу.

Кураторський проект повинен викликати резонанс. Це так само, як сучасне мистецтво відрізняється від реалістичного. Реалістичне мистецтво не викликає у вас запитання, тут усе зрозуміло. Сучасне мистецтво обов'язково змусить

вас про щось задуматись і отримати запитання – або до твору, або до себе. Та сама річ з хорошим кураторським проектом. Він мусить спонукати до мислення. Спочатку – ідея та візія, без них нічого не буде.

Богдан ЛОГВИНЕНКО,
блогер

Щоб бути блогером, не обов'язково мати освіту. Взагалі. Найголовніше – насичений цікавими подіями життєвий досвід і вміння його смачно подавати.

В українській блогосфері є дуже мало вузькоспеціалізованих блогів – і надзвичайно багато журналістських.

Найбільша проблема блогерів, і я думаю, не лише українських – це активність у світі віртуальному, але не реальному. Наприклад, мало хто з блогерів готовий вийти на протест чи піти в театр на виставу. А ось обговорювати те, як нам погано живеться, чи «вбити януковича» – готовий практично кожен.

**КУЛЬТ
РА**
РУСЬКИЙ КЛУБ

театральні каси
КВІТКИ ua
www.kvytky.ua
238-2-888

**Пропала
грамота,
Мартові**

(в підтримку альбому «ЧАС»)
12 лютого, 17:30

Руський клуб "Культ Ра"
замовлення столиків: (044) 331 59 48
вул. Володимирська, 4

**Культура
і життя**

50 грн передпродаж
60 грн при вході

10 творів двотисячних, які змінили ситуацію

Минуле десятиліття у візуальному мистецтві було справді насиченим. У підбірці творів мистецтва, представлених в Україні протягом 2000-х – роботи тих художників, котрі змінили наш кут зору на сучасне мистецтво.

Тарас Полатайко. Фрагмент інсталяції «Бренд українське». 2001 р. Фото надано автором

Олександр Ройтбурд. «Розіп'ятий Будда». Живопис. 2001 рік. Фото надано ГО «Клініка Дорошенка Грищенка»

Олег Тістол. «Возз'єднання». Живопис. 1988 р. Фото надано автором

Олександр Гнилицький. Із серії Jurassic Future. Живопис. 2009 р. Фото надано PR-службою ПінчукАртЦентру

Енді Уорхол. «Автопортрет». Копія графічної роботи. 1988–1986 рр. Фото надано Енді

1. Енді Воргол. «Автопортрет»

Про ретроспективу Енді Воргола, подібну до тої, яка пройшла у київському ЦСМ Сороса (зараз – Культурно-мистецький центр НАУКМА) у другій половині 1990-х, нині в Україні годі й мріяти. Адже ціни на картини Воргола та їхнє страхування стали просто космічні.

Майже двадцять років тому в центрі Сороса українці побачили оригінали портрета Мерлін Монро і славетного автопортрета ЕВ. До речі, ця ретроспектива, мандруючи світом, виставлялася виключно в музеях, і тільки в Україні потрапила до ЦСМ.

2. Йозеф Бойс. «Я люблю Америку і Америка любить мене»

Вперше відео батька постмодерну Йозефа Бойса українці мали нагоду побачити знову-таки завдяки засновниці та першій директорці київського соросівського центру Марті Кузьмі. У жовтні 2010 року

відеодокументації перформансів навіженого льотчика презентували в нацмузеї в рамках проекту «Бойс. Пайк. Фостель. Мистецтво акції та відео-арт 1960–1970-х років».

3. Олег Тістол. «Возз'єднання»

З цього полотна 1998 року починають історію такі формулювання, як «южно-русская волна» та «нове українське бароко». Також саме завдяки Олегу Тістолу ми можемо говорити про «інтелектуальне» та концептуальне мистецтво в Україні.

У «Возз'єднанні» історія України трактується художником як «історія ісинуацій». Картина надзвичайно насичена цитатами та алюзіями: ліхтарі зі станції метро «Арсенальна», «яблука на снігу», фрагменти споруди з Подолу у стилі «гетьманського бароко», зламаний хрест, резинова булава.

Картина добряче помандрувала по світовим музеям і, що дуже

символічно, в 2004 році опинилась в колекції Віктора Пінчука.

4. Олександр Ройтбурд. «Розіп'ятий Будда»

Персональна виставка Олександра Ройтбурда «Розіп'ятий Будда» (2001) наробила тоді багато галасу – такого в музейному просторі у нас ще не показували. Подія була безпрецедентною та майже революційною – афішу на дверях музею постійно зривали невдоволені, українські медіа писали тільки про «Розіп'ятого Будду».

Проект в Музеї культурної спадщини пройшов під патронатом Посольства США в Україні, адже Ройтбурд тоді мешкав у Штатах і ще не думав повертатись.

5. «Бренд українське»

Якби цей проект Єжи Онуха відбувся зараз, або декілька років тому – він мав би шалений успіх. Але

2001-го мало хто міг відрефлексувати назву виставки, та й до актуального мистецтва у нас тоді ще ставились з підозрою.

Тарас Полатайко (з 1989 року мешкає у Канаді, 2002-го з подання Єжи Онуха представляв Україну на 25-й Бієнале сучасного мистецтва в Сан-Пауло) посадив у ЦСМ музейну наглядку, котра вишивала копію роботи італійця Лучіо Фонтани. Бабця працювала півтора місяця, зараз її вишивка – в колекції куратора музею Стедлік в Амстердамі.

6. Арсен Савадов. Із серії «Кокто»

Безумовно, Савадов – великий і могутній сучасний український художник. Про це свідчить, зокрема, поява неофіційного терміну «постсавадизм» (використовується для означення творчості митців, котрі й досі перебувають під впливом робіт пана Арсена).

8
Влада Ралко. Із серії «Китайський еротичний щоденник». «Bring me wine, baby». Графіка. 2000-і рр. Фото надано автором

9
Жанна Кадирова. «Діаманти». Арт-об'єкти. 2006 р. Фото надано автором

7
Ілля Чічкан. «Воно». Живопис. 2003 р. Фото надано Kadygrob & Taylor art projects

6
Арсен Савадов. Із серії «Кокто». Фото. 2001 р. Фото надано PR-службою ПінчукАртЦентру

2
Йозеф Бойс. «Я люблю Америку і Америка любить мене». Фото перформансу. 1974 р. Фото надано PR-службою НХМУ

Савадівські проекти і серії робіт – як живописні, так і фотографічні – варті того, щоб потрапити в історію. Зокрема «Книга мертвих», «Донбас Шоколад» і «Кокто» (2001) – дивна фотосесія, яка чи не найкраще представляє його бачення світу, котрий пережив Чорнобиль та залишився територією життя.

7. Ілля Чічкан. «Воно»

2000-і стали роками зіркового злету для Іллі Чічкана. На виставці 2003 року «Закликання Кармапи» він представив прекрасних «Воно-1» і «Воно-2» – тибетських дітей в прикрасах і квітах. Одна з картин цього проекту, що також під назвою «Буддафляй», в 2008 році була продана на аукціоні Phillips de Pury за 80 тисяч доларів.

Зрозуміло, що Чічкан-до-мавп – надзвичайно тонкий художник, котрому не потрібен був епатаж, аби привернути увагу до свого імені.

8. Влада Ралко. Серія «Китайський еротичний щоденник»

«Нульові» відкрили Україні і Владу Ралко. Своєю творчістю ця художниця довела, що мистецтво не ділиться на «жіноче» і «чоловіче». І на відміну від західних мисткинь, які роблять ставку на пост-феміністські ідеї, Ралко відкидає будь-який контекст і репрезентує «чистий арт».

Саме в роботах серії «Китайський еротичний щоденник» (з 2002-го і до сьогодні) були позначені теми, актуальні в її творчості досі: зіткнення з Іншим, упізнання себе в Іншому, крах звичних міфів та створення власних.

9. Жанна Кадирова. «Діаманти»

Директор центру Сороса Єжи Онух 2006 року відкрив групу Р.Е.П. і, зокрема, Жанну Кадирову. Саме в ЦСМ уперше були представлені її «діаманти» з кахлів. Тепер зрозуміло, що з кахлів можна зробити все, що завгодно – від лавки до

пачки цигарок, але тоді ідея ЖК справді «вистрелила». Одразу після цієї виставки Кадировою зацікавилась знаменита московська галерея «Риджина».

10. Олександр Гнилицький. Серія Jurassic Future

2009 року картини легенди контемпорарі Олександра Гнилицького потрапили на дві «етапні» виставки – «Українська Нова хвиля. Мистецтво другої половини 1980-х – початку 1990-х років» у Національному художньому музеї України та «Рудий ліс» у ПінчукАртЦентрі. Перша перегорнула сторінку 90-х і музеєфікувала те, що потрібно було відділити від процесу актуального. Виставка в центрі Пінчука також увійде в історію. Саме тут ми прощались з Олександром Гнилицьким – художником, на картинах якого зчитується уся наша картина світу 90-х.

Марія ХРУЩАК

Костянтин Дорошенко,
куратор

Дев'яності

Попри ентузіастичні реляції піарників та захват неофітів, «нульові» роки не є чудесним проливом для мистецької ситуації в Україні. Лише розвитком того, що відбувалося в дев'яності, не завше логічним і доволі спрощеним.

В останні роки минулого століття у Києві відбулась перша галерея, що працювала виключно з концептуальним мистецтвом. У «Бланк Арт» виставлялися Савадов, Сенченко, Гершуні. Світовим прецедентом стала поява легітимного виставкового простору сучасного мистецтва на території Києво-Могилянської академії.

У необхідності заснування закладу Джорджа Сороса переконана перший директор ЦСМ Марта Кузьма – персона з гідною американською освітою в системі contemporary art.

У центрі презентували перші персональні проекти Бориса Михайлова і Олександра Гнилицького. Там український глядач дізнався, чим насправді є відео-арт, побачивши 1998 року грандіозні відеоінсталяції Біла Віоли.

В тому ж 98-у відбулися ще дві визначні події – виступ італійського куратора та історика сучасного мистецтва Акіле Боніто Оліви. Авторитет Оліви посприяв можливості київської імпрези італійського мистецтва напряму arte rovega та інсталяції Яніса Кунеліса.

На відкриття виставки опера Фермози (Кунеліс ніколи не повторює своїх проектів) приїхали директор музею Гугенхайма, знані у світі критики та куратори.

На жаль, Соросівський ЦСМ взірця 1990-х не мав сьогоdnішнього піару, не було тоді й сформованої моди на сучасне мистецтво. Та за рівнем ідей (а сучасне мистецтво – це насамперед ідеї) порівняти Кунеліса з митцями, котрих за час свого існування привозив PinchukArtCentre, теж складно. Хіба з Яном Фабром.

90-і розважали Київ ще й виступами ексцентричних персон, без яких годі увявити новітню історію мистецтва. Ендрю Логан, британський скульптор і засновник конкурсу «Альтернативна Міс світу», виставляв тут малу пластику та робив fashion-перформанс поряд із Андрієм Бартеєвим.

Арт-події дев'яностих створювали в Україні справді живий, потужний контекст, проте їх майже не відрефлексували. Навіть фахівці за витвір мистецтва сприймали тоді хіба станкову картину. Тяжіння до цієї медіа – дитяча хвороба нашого візуального, схоже, невиліковна.

Бонус – простір

У грудні на Малій сцені Національного палацу мистецтв «Україна» стартував проект «Театральний центр B.ROOM». Його організаторами виступили Мистецька агенція Time-Art та НПМ «Україна». Вважаючи перший місяць пілотним, звикаючи до нового сценічного простору, засновники та учасники B.ROOM тільки наприкінці січня зважилися офіційно заявити про його діяльність

Фото надане Мистецькою Агенцією «Time-Art»

Постійне зародження нових театрів є однією з умов розвитку театрального процесу. Лише з виру найрізноманітніших за формою, стилем і манерою виконання театральних акцій може народитися щось справжнє. Наприкінці 80-х активний студійний рух ініціювався і підтримувався державою. Від того театрального буму в Києві лишилися тільки такі невеличкі театри, які вчасно здобули собі приміщення. Доля ж об'єднань, що з'являлися на театральній мапі міста пізніше, переважно невтішна.

Власне, для вирішення передусім таких питань і було створено B.ROOM. На сьогодні його учасниками є дев'ять театрів, з яких найвідоміші – Театральна майстерня Андрія Білоуса, «Вільна сцена» та «Свободний театр».

Як зауважив один із засновників МА «Time-Art» Андрій Білоус: «У цей складний час маленьким театрам поодиночки не вижити, отже варто розв'язувати спільні проблеми гуртом». Своєю назвою новостворений центр завдячує англійському слову broom, що перекладається як «мітла», а образом – давній притчі про мітлу, яку так не переломити, а от по одному прутіку – з легкістю. Сила і переваги B.ROOMу – в єдності.

Яким буде його майбутнє, уявити складно. Адже це приватна спроба створити театрального центру, де будь-хто може зробити виставу, реалізувати свою мрію. Першим етапом стало спільне освоєння спільного театрального майданчика. Це сталося за сприяння керівництва НПМ «Україна». Власне, створити в рамках палацу мистецтв простір для показу вистав молодих режисерів чи невеликих театрів планував ще Микола Мозговий, реалізувати цей задум уже після його смерті взялася Віолетта Мозгова.

У подальшому планується створити зручну репетиційну базу, дієвий механізм спільного продажу квитків та виготовлення рекламної продукції, освоїти фестивальний формат, розширити географію учасників центру, а головне – створити нові постановки.

Першою ластівкою – прем'єрою в рамках центру – стала колективна робота режисерів-випускників Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого «Упопабуласобака» за уривками творів видатних абсурдистів: «Чекаючи на Годо» Семюела Беккета, «Урок» та «Голомоза співачка» Ежена Юнеско, «Пікнік» Франсуа Аррабаля та «Вдови» Славоміра Мрожека.

Над створенням комедії працювало п'ять дебютантів – Олександра Меркулова, Олександр Штефан, Микола Бабин, Олександра Правосуд та Ольга Фабрична – під художнім керівництвом Андрія Білоуса та за участю студентів курсів Володимира Судьїна та Олега Шаварського.

«Упопабуласобака» – колаж, об'єднуючим елементом якого слугують діалоги харизматичного тандему Володимира (Давид Петросян) та Естрагона (Сергій Глибін) із «Чекаючи на Годо». Д. Петросян розпочинає виставу, бігаючи між героїв, закручених у червоні поліетиленові пакети для сміття. Так, наче це викинуті на смітник маріонетки.

Найвдалішим, як на мене, з усіх фрагментів виявився «Пікнік» Ф. Аррабаля, поставлений Миколою Бабиним, про абсурдність і непотрібність війни. Так, солдати ворогуючих сторін – у камуфляжі С. Глибін та араб у шемазі Д. Петросян – бояться і ненавидять один одного лише тому, що так їм наказали їхні командири, а насправді один на війні в'яже светра, а інший робить паперові квіточки.

Зрештою, суворо судити виставу, яка народилася зі студентських робіт, не доводиться. Купюри в текстах іноді призводили до того, що вся абсурдистська суть твору поступалася маломотивованому психологізму. Головним видається запал і щирість, із якими актори виходять на сцену. Лишається сподіватися, що цей запал із практикою обросте професіональнішими вміннями. І що B.ROOM видасться суголосним не бімуві, а бісайдам – музичним композиціям, що самі по собі є справжніми перлинами.

Соціальний коктейль «Sverige»

В український кінопрокат вийшов фільм шведського режисера Нільса Ардена Оплева «Дівчина з татуванням дракона» (оригінальна назва «Чоловіки, які ненавидять жінок») – історія про небезпечні пригоди журналіста Мікаеля Блумквіста та асоціальної, однак по-своєму справедливої, готичної дівчини-хакера Лісбет Саландер.

Ця стрічка – коктейль з детективного сюжета, критики капіталістичного світу, згадок про нацистське минуле країни, насилля проти жінок та таємничих зникнень за першою частиною трилогії-бестселера «Міленіум» письменника і журналіста Стіга Ларссона.

Троцькіст за переконанням, фанат наукової фантастики, поборник соціальної справедливості – створив громадське об'єднання «Експо», яке виступало проти поширення правоекстремістських поглядів серед молоді, – Стіг Ларссон звернувся до детективного жанру незадовго до раптової смерті у 2004 році.

На хвилі захоплення його книгами у Швеції одразу ж зробили їхню кіноверсію, а в Голлівуді у 2011 році очікується вихід рیمейку «Дівчини з татуванням дракона», над яким працює Девід Фінчер.

У «Дівчині з татуванням дракона» головні ролі виконують Мікаель Нюквіст та Нумі Рапас, а таємницею, над розгадуванням якої працюють Блумквіст та Саландер, слугує по суті історія величезної родини Генріка Вангера. 82-річний бізнес-магнат вже сорок років намагається зрозуміти, хто зі членів родини вбив його внучату небогу Гаріет, якій він збирався передати право керувати концерном. Про те, що цей ворог ще живий, переконливо свідчать дивні подарунки, які він отримує щоразу на свій день народження – засушену білу квітку в рамочці.

У підсумку, за версією Ларссона, якої дотримуються і в фільмі, справжньою шведською родиною є не те, що представляє собою Блумквіст, котрий двадцять років підтримує більш ніж дружні зв'язки з заміжною Ерікою Бергер, спільно з якою вони заснували економічний журнал «Міленіум» (ось звідки назва трилогії), а саме родина Вангерів.

У шведській родині обов'язково хтось мав відношення до нацистської партії, в наявності успішні бізнесмени, а ще там неодмінно мусив статися інцест і має бути як мінімум один серійний убивця і гвалтівник. Об'єднує таку родину хіба що спільний спадок, бізнес і всепожираюча ненависть. І родинний скелет у шафі, таємниця якого обов'язково буде розгадана.

Уже не варвари, ще не європейці

Твір видатного українського композитора Євгена Станковича «Володар Борисфену» замкнув низку яскравих прем'єр 2000-х років

Гуни на пуантах

Спектакль зазнав серйозної критики в пресі. Передусім через лібрето, що його написали Анатолій Толстоухов і Володимир Зубанов. На жаль, третій співавтор – завіт Національної опери України Василь Туркевич – не зміг допомогти своїм менш досвідченим колегам зробити історію ціліснішою й переконливішою. Спільний похід слов'ян і гунів під проводом легендарного Кия та історичного Аттила на Римську імперію – доволі вдячний матеріал для твору. Але нерозвинуті сюжетні лінії, нерозкриті персонажі, схематизм ситуацій і перебільшений пафос не дозволили створити щось повноцінне.

Критикували і хореографію Віктора Яременка за невідповідність музиці й часу дії. Міфологічна архаїка і новаторська, оригінальна музика Євгена Станковича погано узгоджуються з класичним балетом на пуантах і в пачках. Декорації та костюми (Олександр Цугорка, Олексій і Володимир Чебикини) також ганили за легковажний еkleктизм. Проте про музику більшість оглядачів промовчала. А це, безсумнівно, найсильніша частина балету (диригент-постановник Олексій Баклан). Завдяки сміливому поєднанню, здавалося б, несумісних інтонаційних барв, різкій контрастності, «фірмовій» Станковичевій поліфонії і модерному оркеструванню

Фото Романа РАТУШНОГО

«Володаря Борисфену» можна назвати одним із найкращих зразків сучасної української академічної музики.

Нове Рисорджименто?

Не менш цікавим у балеті є, окрім музики, його, так би мовити, націєтворчий аспект. У цьому сенсі твір своєрідно підсумував останнє десятиліття, яке ознаменувалося прем'єрою «Мойсея» Мирослава Скорика у Львові (пізніше – у Києві), постановкою «Богдана Хмельницького» Костянтина Данькевича в Донецьку й прем'єрою опери «Бояриня» Віталія Кирейка в Націо-

нальній опері України, щоправда, у концертному виконанні. Такий ряд вистав наводить на думку, що музичний театр в Україні нині про-

«Ні публіка, ні оперні театри в Україні не готові до справжніх експериментів»

довжує пошуки національної ідентичності в дусі європейської опери XIX століття, розпочаті ще Миколою Лисенком.

І якщо у «Мойсеї» порушуються проблеми лідера й маси, у «Боярині» вимальовуються дуже відмінні образи росіян і українців, автори «Володаря Борисфену» намагаються показати пращурів українців у ширшому контексті – між Європою та Азією.

У сюжет балету автори, безперечно, заклали власне уявлення про сьогоденні українців, які порвали не з однією імперією, зазнавши болючих історичних травм. Тож «Володар Борисфену» – міф радше про сучасну Україну, ніж про сиву давнину.

Роман ГОРБИК

Відібрана десятка свіжих «Метаморфоз»

І знову Сергій Жадан. Ще медійники й літературні критики ненаписали всіх рефлексій про «Ворошиловград», що торік переміг у «Книжці року», а на блогах продовжуються обговорення антології «Декамерон»

10 українських прозаїків останніх десяти років», як Жадан радує черговою книжкою. Сергій порадився з видавцями і вирішили: чому б і ні.

Видавці розтиражували «Метаморфози. 10 українських поетів останніх років» восьмитисячним накладом. Ризиковано, як для поезії у наш час. Та ще й особливість десятки за Жаданом у суб'єктивності «приватної колекції» укладача. Комусь поетичний смак Сергія подобається, комусь – ні, але в кожного є свій вибір: читати – не читати. Насторожує інше: обов'язковим критерієм відбору було те, що всі тексти раніше у книжках не друкувались, хоча могли зустрітись в Інтернеті й в часописах.

Тож, читачу свідомо пропонується антологія свіжої, але, можливо, не найкращої поезії з творчого доробку авторів. «Така збірка дає доволі повне уявлення про те, куди рухається і як змінюється українська поезія. Вона достатньо точно характеризує сьогоденний стан нашої

поезії», – оптимізує Сергій Жадан. Видавці вирішили все ж підстрахуватися, передбачаючи, мабуть, неоднозначну оцінку віршів широким загалом.

І щоб читачі все ж оцінили й, що найголовніше, купили «Метаморфози» – 170 віршів «упорядкували» під обкладинку, яка стала сюрпризом і для самого укладача. На ній – крім назви, переліку всіх авторів

і логотипа видавництва – частина дівчинки в колготках у сіточку й рожевій атласній сукні, з метеликом на колінах і таким самим метеликом замість крил (і чому саме цей вид метелика, що незмінно асоціюється із Набоковим!). Обкладинку «Метаморфоз» дизайнер Ілля Стронговський у своєму блозі влучно назвав «Янголи не пісяють».

Така обкладинка різко контрастує із наповненням антології, особливо з післямовою Віктора Неборака, в якій поет розмірковує про корупційну державу, що немає потреби в поетах, бо їх «неможливо перетворити у прогнозоване «щось». Контрастує із молитовно-щирими зізнаннями Богдани Матіяш та її безмірною довірою «що каже нічого більше не боїться ні піску ні каміння ні сурми голосної ані болю найменшого ні найбільшої втрати не боїться любити не боїться прощати».

Врешті, з інтимною лірикою Галини Крук і Маріанни Кіяновської, з її чудовими метафорами на зразок «великий журавлиний піст», «хитається холодом хата», «прожилки пожежі», «предивний птах з запахом землі». До речі, всі вірші Маріанни датовані 2002 роком. Ще можна дізнатися час написання поезії «Пако. Сні» Мар'яни Савки на згадку про Юрія Покальчука, «якого забрала ріка» – жовтень 2010-го. Всі інші вірші – без

дат, чому їх вирішили тримати у секреті й не уніфікувати – невідомо. Крім Юрія Покальчука, у збірці «присутній і непомітний» Назар Гончар із присвятою Остапа Сливинського.

Цікавими є рефлексії Андрія Бондара про братів (хоча «із сестрами навіть ще цікавіше») і заклик «не називайте мене іронічним поетом», і насамкінець спростування цього заклик.

Дмитро Лазуткін ні до чого не закликає, а більше – висловлює припущення: про екотуризм і дівчат, «які добираються стопом на поетичні вечори», про книжки, які перестають бути цікавими, про ранки, що падають із очей. Яскравий представник двотисячників і один із наймолодших у цій збірці Олег Коцарев, як завжди, уважний до найменшої деталі. Ну, і до поетичної десятки чи в «харківсько-київсько-львівську дугу» втрапили Світлана Поваляєва й Сергій Жадан, що представляли у «Декамероні» десятку прозову.

Хоч у Жадана немає такого досвіду укладача, як у Юрія Винничука чи Василя Габора, він, здається, над цим працює. Достеменно відомо, що на Форумі видавців Сергій планує представити антологію, якимось чином пов'язану з футболом. А щодо «Метаморфоз», то на початок березня готується великий авторський тур за участю майже всіх поетів, які відвідають Харків, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Одесу та інші міста України.

Оксана ХМЕЛЬОВСЬКА

Відверта правда

Представники нових професій про те, чим насправді вони хотіли б займатися, і що говорять про них у блогосвіті. Гуглила і розпитувала Нателла Швадзє

Анна Арфеєва, dj

Я була б блогером, багато писала, хоча я й так цим займаюсь. Проте, займалася б блогерством за гроші. А якщо серйозно – стала б менеджером супроводу. Подорожувала би і розповідала історії різних країн. Це цікаво, хоча і трохи важко. Робота має приносити задоволення. Якщо ти працюєш — роби це настільки добре, аби бути найкращим у своїй справі.

Анвар Азізов, коуч

У моєму випадку, може й змінив би на креативщика, музиканта, чи відкрив би власну івент-агенцію.

Мені близькі творчі речі у цих трьох сферах.

Валерія Почко, копірайтер

Завжди вважала професію копірайтера творчою і креативною, що потребує унікального мислення. Реальність трохи розчаровує – доводиться компонувати і переписувати чужі тексти, видавати їх за авторські, рекла-

мувати інколи абсолютно нікчемні товари і послуги, після чого гризе сумління.

Якби змінювала професію, була б сценаристом або арт-критиком, у вільний час писала огляди мистецьких заходів. Тут можна показати своє власне бачення, а не те, що вимагають «зверху».

Олег Мамант, перформер

Якщо я захочу змінити свою справу на ЩОсь... знайте – це спам.

Оксана Олексів, менеджер із комунікацій

Займатись пластичним танцем у театральних постановках, або дизайнером одягу. Але уже пізно, тому я менеджер з комунікацій. Насправді комунікування мені близьке до душі.

Ілля Свідлер, куратор кіно-проекту

Хотів би бути викладачем в університеті. Спеціальність будь-яка, головне – творча. Мене вже запрошували прочитати кілька інтерактивних лекцій на тему кіномистецтва, от і сподобалося.

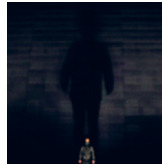
А взагалі, це дуже цікаво передавати людям знання, бачити, як в їхніх очах з'являється інтерес, і як вони починають жити тим, чим живеш ти. Взагалі я вважаю, що в процесі викладання важлива двустороння комунікація, це захоплює.

Теги: копірайтер, блогер, коуч, куратор

<http://www.afisha.ru/article/8458/>

Климов: Давайте для начала разберемся с терминами. Нас позвали, чтобы поговорить про гражданскую фотожурналистику. Что имеется в виду под гражданской фотожурналистикой? Блогер Варламов и блогер Другой?

<http://dadakinder.livejournal.com/1077740.html>

Профессия куратор в известном смысле прекратит свое существование в Украине. Место кураторов займут: 1) пиар-службы; 2) подружки художников и посетительницы развлекательного комплекса «Арена», что, впрочем, уже одно и то же. Виной тому негативный пример PinchukArtCentre, который, мерцая шальным дукатом, превращает своих кураторов в послушных подстилок, лишенных чувства собственного достоинства. Все, впрочем, не против. Это ведь совершенно нормально, что «образованный куратор Соловьев» молча сидит в Киеве, а «настоящий куратор Кличко» полчаса не может связать двух слов в очередном выпуске светских хроник из Венеции. Ну ничего. Зато Наоми была. Это главное.

<http://f5.ru/magazine>

Блоги вывели на улицы. Всю неделю блоги наполнились тревогами, правдой и ложью в связи с волнениями на национальной почве. [...]Провокаторы работали и среди русских.

Блогер копеген выложил в своем журнале сканы телефонограмм из Первого отдела, адресованных директорам учреждений среднего профессионального образования и первому заместителю департамента образования Москвы Михаилу Тихонову, в которых говорилось, что учащимся колледжей на телефоны поступают SMS от анонимного источника с приглашением принять участие в митинге 15 декабря на площади у ТЦ «Европейский». Директоров колледжей просили не допускать учащихся до участия в митинге.

<http://alex-levitas.livejournal.com/57105.html?page=2>

Есть такая профессия – коуч. Или, иначе, лайф-коуч. Человек, который мотивирует Вас, поддерживает Вас, пинает Вас... чтобы Вы добились в жизни максимума. В этой профессии есть, разумеется, ряд своих профессиональных техник, приёмов, методик, подходов. Но это всё вторично. А главный секрет коучей на самом деле очень прост. Секрет в том, что коуч верит в Вас больше, чем Вы сами. И если этот принцип соблюдается, то всё остальное вторично.

<http://shch.livejournal.com/211807.html>

Вы понимаете, этот нарыв нужно было показать обществу, увеличить, тыкнуть под нос его этим самым нарывом. Смотри что у тебя есть, обращайся к обществу. Чтобы оно увидело и ужаснулось. И уходит, умыв при этом руки. И все. Занавес. Между прочим, так работают многие арт-кураторы. Им нужна постоянная драка и паника в умах.

<http://ruslan-40.livejournal.com/1644047.html>

В отношении арт-кураторов мы наблюдаем типичное «преклонение перед Западом», когда любое слово приезжего воспринимается как откровение.

<http://wordland.livejournal.com/13467.html>

Копирайтеры зачастую очень грустят и расстраиваются по поводу, якобы неадекватного, отношения редакторов или заказчиков к их творениям, и пытаются об этом сообщить соратникам по перу, что можно регулярно наблюдать на соответствующих Интернет-форумах. Одни хотят по этому поводу объединиться в «профсоюз копирайтеров», другие просто тягостно сетуют на судьбу-злодейку. По большей части такие обиды исходят от молодых и неопытных авторов, которые вообще пока мало понимают свойства копирайтерского текста...

<http://www.liveinternet.ru/users/drnona/post147123235/>

Блогер – эта профессия сегодня не вызывает никакого недоумения. Более того, многие новостные каналы... в своих репортажах ссылаются на комментарии блогеров. Блоги, виртуальные дневники, как их еще называют, сегодня ведут очень многие пользователи в Интернете, начиная от школьников и заканчивая президентами стран.

Теорія великого вибуху

Ми в певний час опиняємось в означеному місці. Зустрічаємо саме цих людей, читаємо саме ці рядки на авто з рекламою, говоримо виключно ці слова у відповідь на телефонний дзвінок. Але в якийсь неминучий момент можемо опинитись там, звідки не надходять повідомлення і звідки ніхто не отримає відповіді на наші дзвінки. Там працює інший оператор.

На місце Ганни Яблонської в «Домодедово» міг потрапити кожен із нас, але тільки її, саме в цей день і час запросили на вручення премії. Вона прибула в Москву за 20 хвилин до вибуху – приїхала отримати премію російського конкурсу сценаріїв «Особиста справа-2010».

Обидва вибухи співпали. Тепер вона і жертва, і краший молодий сценарист України, котрого визнали на міжнародному рівні.

Премію конкурсу одержать родичі Ганни Яблонської в Одесі. Вітаємо талановиту українку, яка, сподіваємось, отримає наше повідомлення.

Марія ХРУЩАК

Монодиалоги

Анна Яблонская

ЧЕЛОВЕК С РЫЖЕЙ ГОЛОВОЙ. Однажды я резал лимон и размышлял над аргументами в пользу существования Бога. Лимон был маленький и сморщенный. Нож, напротив, был большой и тупой. Мир в то утро был ласков, но я не знал, какое сейчас время суток – я как-то не привык следить за временем суток во время порезки лимона.

– Ну...наверное, все-таки Бога нет. – Подумал я, и тут же порезался. Порез получился ровный и красивый. Правильным полукругом он огибал фалангу указательного пальца левой руки. Кровь показала из раны прелестным вишневым пузырьком.

«Как это я мог порезать палец этим ножом, если даже лимон им не режется?» – подумал я, надавив тупым лезвием на податливое мягкое тельце желтушного плода из семейства цитрусовых.

– Или есть Бог? – подумал я вслух. И тут же из самого сердца паутинчатой мякоти вытекла струйка терпкого сока и УГОДИЛА прямо в свежий порез на пальце.

– Ауууууу! – подумал я и стал высасывать сок из ранки. Но сок высасывался вместе с кровью и на вкус был, как кефир, охлажденный на рассвете.

«Хм» – сказал я, перестал пить кефир из раны и опустил руку. Тонкой струйкой кровь полилась на дольку лимона, кожа которого была изуродована тупым ножом.

«Ах, как уродливо!» – подумалось мне.

Но густые вишневые капли на болезненно-желтом круге стали похожи на пятна на солнце, и даже гораздо красивее.

– Ах, как красиво! – подумал я. Пятна крови тихо растворялись в солнечном месиве и, уже совсем нежно-розовые, в последний раз улыбнулись человеку с рыжей головой.

ЧЕЛОВЕК С ЖЕЛТОЙ ГОЛОВОЙ. Я любил улыбаться в темноте. Бывало, выключу свет, зашторю окна, выпью сырой горячей воды, свернусь на стуле калачиком и как начну улыбаться!.. То грустно улыбнусь, то злобно, то глупо, то бездуховно...

Эта тайная страсть хоть и приносила глубокое удовлетворение, но страшно выматывала меня. Утром я приходил на работу бледный. Когда сослуживцы участливо спрашивали, в чем дело, ободряли и просили улыбнуться – лицо мое искажалось страданиями. Ведь по-настоящему улыбаться я мог только ночью. А если бы об этом узнали коллеги, а тем более,

начальство, сами понимаете, что бы тут началось... Поэтому на работе я пил только айвовый сок или, максимум, кипяченую воду...

Но однажды в сумерках, когда по своему обыкновению, напившись сырой горячей воды, я лег на стул и...не смог улыбнуться. Я пробовал снова и снова, но ничего не получалось. Тогда я выпил еще водички, но опять не выдал даже усмешки. Так и заснул не улыбочивый...

А утром, придя на работу совершенно несчастным и рассеянным, я открыл кран с водой и, подставив ладони под струю, начал горстями пить сырую горячую воду.

– Что вы делаете?! – закричали сослуживцы. – Там же микробы!

Я вспомнил, пролив горстку сырой горячей воды на синюю рубашку. Деваться было некуда.

– Что вы знаете о микробах? – засмеялся я. Так как не смеялся никогда даже в самые счастливые ночи в позе калачика. (Максимальным результатом, которого достигал была широкая сардоническая улыбка.) А тут – смех! Да еще днем! К тому же не на стуле – а на работе! при всех!

От счастья у меня случился сердечный приступ. Но я продолжал смеяться, даже когда врачи везли меня в реанимацию. И даже когда я умер, то летел не по туннелю к свету, как все нормальные люди, а плыл по зубастому улыбочивому рту к веселому красному языку...

К сожалению, меня спасли. Теперь по ночам я сплю так же, как все. На кровати. Раскинув руки и ноги.

И только иногда просыпаюсь и пью сырую воду.

Правда, уже холодную...

ЧЕЛОВЕК С ЧЕРНОЙ ГОЛОВОЙ. Я развлекался тем, что топил сосиски в кипящей воде. Бывало, включу конфорку, налью воды в кастрюлю, поставлю на огонь, брошу в воду сосиски, и давай их топить!

Я развлекался самозабвенно. Я топил их целыми семьями, стаями, косяками... Большинство шли ко дну сразу, но редкие сосиски сражались достойно древних гуннов или там викингов – отчаянно они пытались извернуться, выскользнуть из-под адского трезуба большой алюминиевой вилки человека с черной головой. В одной из таких схваток даже был отломан четвертый зуб страшного орудия.

Я не переставал удивляться предсмертному упорству некоторых обезумевших сосисек. Своими, обернутыми

в целофан хвостами они отчаянно били по поверхности кипящей воды, тщетно стараясь вынырнуть и глотнуть драгоценного воздуха.

...А ведь все считали, что человек с черной головой – вполне нежный гражданин...

ЧЕЛОВЕК С СЕРОЙ ГОЛОВОЙ. Часы на башне остановились в час ночи, восемь минут и тридцать шесть секунд. Я высунулся из окна машины и с ужасом поглядел на циферблат. Так и есть. Остановились. Испарина выступила на лбу.

Впервые за годы службы три стрелки сразу застыли на месте, грозя срывом плана и даже увольнением.

Я занимал очень ответственную должность в одной серьезной конторе, куда устроился с трудом, пройдя большой конкурс.

Главной и единственной моей обязанностью была потеря времени. Я терял его ежедневно с девяти до восемнадцати часов шесть дней в неделю. Поначалу было очень тяжело. Время тянулось невыносимо долго. Каждая секунда, словно капля свинца, медленно отрывалась от минуты, а их было целых шестьдесят в часе – гигантском, как статуя Давида работы Микеланджело (что во Флоренции). Я не любил эту статую.

Мне больше по нутру фарфоровые фигурки, пуговицы и печенье.

Сначала было тяжело. Выезжаешь утром на объект и начинаешь терять время. А оно, зараза, находится. Его с руки сбросить пытаешься, а оно назад, как пластилин, на ладонь приклеивается – нет уж, дружок, не так-то просто время потерять. Потом, вроде, стало легче. Свинцовые капли секунд стали превращаться в янтарные струйки смолы. Дальше – больше. Мгновения начали плыть. И вдруг, угрюмо огрызаясь, стали подниматься и уходить, а потом уж и вовсе бежать – часы...

Я достиг большого мастерства. Работа была вредной (специалисты в этой области быстро стареют), зато я стал классным профессионалом. Меня начали отправлять на ночные потери. Одна ночная потеря оплачивалась втрое больше, чем работа днем. Правда, я стал стареть еще быстрее, но за какие деньги!...

Той августовской ночью, выходя на работу, я вдруг что-то такое почувствовал. Но не придал значения. Отмахнулся.

А ведь так всегда бывает перед...

Один час восемь минут тридцать шесть секунд.

Я вылез из машины, пытаюсь позвать на помощь. Но в горле не было ни

звука. По площади шел пьяный часовщик. Увидев человека с серой головой, он сразу понял, в чем дело и полез на башню. Героически пытаюсь завести часы, пьяный часовщик вывихнул безымянный палец. Через четыре минуты девятнадцать секунд он-таки заставил стрелки двигаться.

Но было поздно. Я умер. Вскрытие показало, что смерть произошла от внезапной остановки времени.

Тяжелая работа.

ЧЕЛОВЕК С СИНЕЙ ГОЛОВОЙ. Я посвятил всю свою жизнь разгадке пятого стиха второй главы «Песни Песней Соломона». Стих этот был загадочным. Звучал он так: «Подкрепите меня вином, освежите меня яблоками, ибо я изнемогаю от любви».

Полжизни бился я над вопросом почему «подкрепите вином» и «освежите яблоками», а не «освежите вином» и «подкрепите яблоками»? И вообще причем тут яблоки, когда с вином очень хорошо идет брызга?

Завершив первые полжизни, я приступил к слову «ибо».

Это «ибо» не давало мне спать.

– Ибо-небо, ибо-небо... – иступленно шептал я. Мне почему-то очень нравилось слово «небо». В минуты отчаяния я сладко касался своего пересохшего неба мокрым кончиком языка и произносил пятый стих так: «Подкрепите меня вином и освежите меня яблоками, ибо небо!»

Но долго прятаться за словом «небо», делая вид, что после слова «ибо» заканчивается стих – было нельзя. Ведь там оставались самые непонятные строки в мире, а именно – «изнемогаю от любви».

До сути слова «изнемогаю» я добрался на пороге смерти. Я понял, что это ребус.

«ИЗ», «НЕ», «МОГ», «АЮ!»(оно же – «АУ!»)

Все стало ясно! Человек потерялся в лесу! Хочет вина и яблок! И не может найти дороги! Кричит «АУ!»

И только одно, последнее слово сводило на нет все адские труды, на которые потратил обе половины одной жизни.

Любовь.

Кончил я печально. Не разгадал.

Но, умирая, просто и светло произнес пятый стих второй главы «Песни Песней Соломона»:

– Подкрепите меня вином, освежите меня яблоками, ибо я изнемогаю от любви...

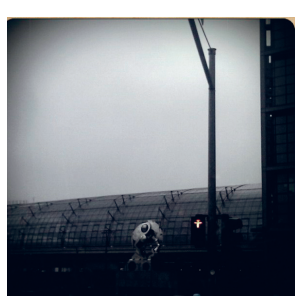
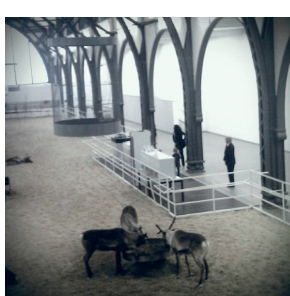
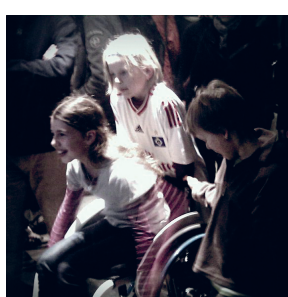
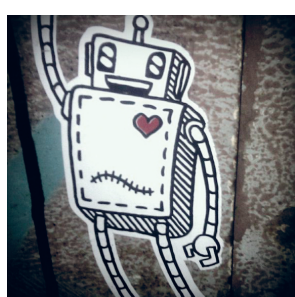
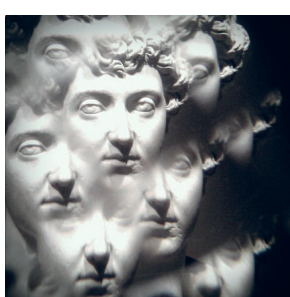
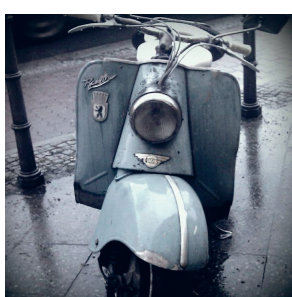
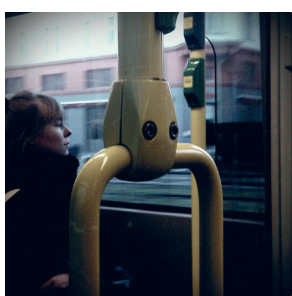
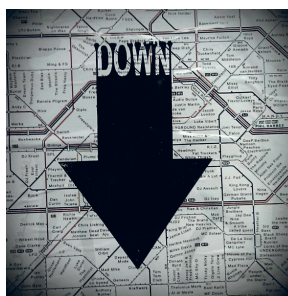
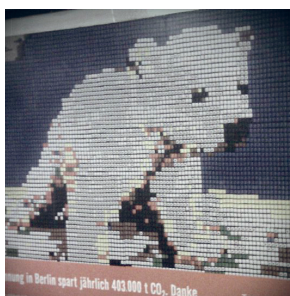
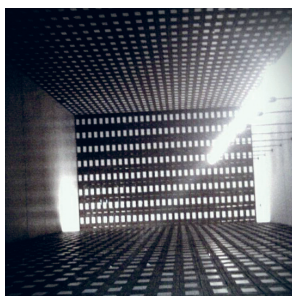
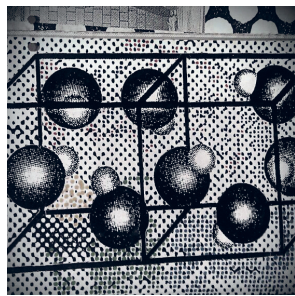
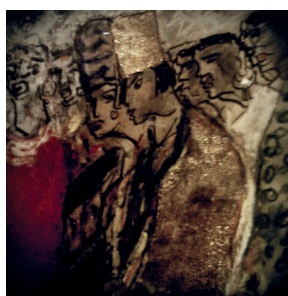
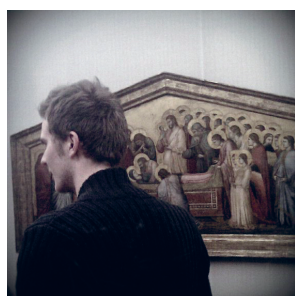
И кто-то ответил мне:

– Левая рука его у меня под головою, а правая обнимает меня!

Як провів останній тиждень **світ?**

«КіЖ» публікує фотозамальовки Анастасії Живкової, що були помічені в одному з найсуперечливіших міст – Берліні

Газета «Культура і життя»

Засновники:
Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

Видавець:
Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України

Директор: Вікторія Карасьова

Головний редактор: Віра Маковій

Заст. головного редактора: Наталя Зубко

Оглядач арт-критик: Марія Хрущак

Редактори рубрик:

Марія Хрущак – Знаємо, Оцінюємо
Нателла Швадзе – Досліджуємо, Знайомимо, Фіксуємо
Наталя Зубко – Інформуємо, Розпитуємо, Присвячуємо
Надія Соколенко – Рецензуємо (кіно, театр)
Віра Маковій – Розвідуємо

Над номером працювали:

Роман Горбик, Ольга Голинська, Марія Хрущак, Ганна Пароваткіна, Надія Парфан, Оксана Хмельовська, Софія Куц

Редагування:
Олена Онщенко

Коректура:
Віра Вітренко

Комп'ютерна верстка:
Сергій Задворний

Білдредатор:
Іван Луб'яно

Ілюстратор:
Анна Звягінцева

Фотографи:
Анатолій Белов, Тася Живкова

Розповсюдження, редакційна передплата:
Ірина Сидоренко

Виходить із 7 жовтня 1923 року.
Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ № 1026 від 26.10.1994 р.
Адреса редакції: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Телефон, факс: (044) 498 23 61
e-mail: Kzh@gmail.com

Наклад 2000 прим.

Підписано до друку 19 січня 2011 року.
Друк: ТОВ «АРТ СТУДІЯ ДРУКУ»
Київ, бульвар Лесі Українки, 36-Б, офіс 3

Редакція залишає за собою право на редагування отриманих матеріалів без узгодження з автором. Думки авторів публікації можуть не збігатися з позицією редакції. Матеріали, опубліковані в газеті «Культура і життя», є інтелектуальною власністю редакції й не можуть бути відтворені у будь-якій формі без письмового дозволу видавця. При використанні публікацій посилаання обов'язкове.

© «Культура і життя»

Ціна договірною